PRAMÍNEK

Č. 35 | INFORMACÍ Z BAČALEK A LIČNA |4-5/2013

VELIKONOČNÍ VEJCE V KULICHU

Troufám si tvrdit, že letošní velikonoce byly ve znamení červených nosů a kulichů. Nosíky nesignalizovaly přemíru štědrosti hospodyň podávajících alkoholové panáčky, ale mrazivé počasí 1. 4. o velikonočním pondělí. Měli je i ti nejmenší koledníci. Málokdo vyrazil na koledu bez kulicha a i vajíčka měla slušivé modely. Koneckonců i já jsem se přidala k této módní vlně, jen nos červený od rýmy, čapku zmijovku naraženou až na uši, s chřipkou zachumlaná v posteli. Pouze podle štěkotu psů jsem odhadovala množství příchozích koledníků. A oceňuji, že jich nebylo málo.

Koho jste mohli potkat na horním konci Bačalek, a co si vykoledovat, zdokumentovali na fotkách Varhanovi (fotopokračování na zadní straně).

J.Rukavičková

ČARODKY NA VODĚ

Slet malých čarodějnic a čarodějů se konal tentokrát na Ličně u požární nádrže. Vrchní čarodějka letos kosmetiku neodbyla, a tak ti nejmenší se drželi pevně maminek. V průběhu her se pak přestali bát, vždyť jim i pomáhala při obtížném stříhání zavěšených dobrot. Kromě slalomu s vejcem na lžíci, čarodějné mládí úspěšně zazářilo v disciplíně, kdy se shazovaly prázdné plechovky. Pískové míčky svištěly vzduchem a všechny velikosti plechovek byly zdolány (foto na straně č.5). Dětem se s trochou trpělivosti podařilo vylovit veškeré velké bílé ryby z nádrže (za pomocí maminky, jež koštětem vrchní čarodějky ryby statečně nadháněla). A nakonec přišlo oblíbené lovení zvířátek z lahve naplněné škrobem. Všichni statečně soutěžili, obdrželi mlsky a počasí nám přálo. Déšť se spustil až „poté“. Tak za rok „nasletěnou“.

J. Rukavičková

MÁJOVÝ ČAS

1. máj očima malé školačky, jak se slavil v roce 1953

Ráno vstáváme o něco dříve, než když jdu do školy. Máme se hezky ustrojit. Bráchovi se moc nechce, ještě do školy nechodí. Musíme se dobře se nasnídat, do oběda je daleko a sváča nebude. Vyjdeme z domu a je ještě docela chladno. Trochu se proběhnout a zahřát by to chtělo, ale jsme ve svátečním a riskovat újmu na oblečení nemůžeme. U školy na seřadišti je trochu nuda. Učitelé nás řadí do šestistupu. Neustále pobíhají a napomínají nás za každou maličkost. No řekněte, kdo to má vydržet. Už aby se průvod hnul. No konečně. Dáváme se do pohybu.

Pokračování na straně č.7…

AKTUÁLNĚ Z ÚŘADOVNY

Řešili jsme na zasedání 3. 5. 2013

V prozatím opuštěné pivnici U Bači se v pátek 3. 5. 2013 konalo zasedání zastupitelstva obce. Jedním z hlavních bodů programu bylo **výběrové řízení na nového pronajímatele pivnice U Bači.**

Nájemce – paní Králová – uzavřela 8. dubna s obcí dohodu o ukončení smlouvy o nájmu pivnice U Bači k 30. 4. 2013. Zastupitelstvo obce v souladu se zákonem o obcích vyhlásilo záměr pronajmout tyto nebytové prostory a vyhlásilo podmínky výběrového řízení na nového nájemce pivnice.

Do 30. 4. 2013 se sešly dvě nabídky, a to od paní Alexandry Doušové z Libáně a od pana Michala Beňa z Mladé Boleslavi. 1. května v 18.00 hodin byly za přítomnosti všech zastupitelů obálky rozlepeny a nabídky přečteny. V nabídce pana M. Beňa byly shledány podstatné formální nedostatky, na základě kterých byla jeho nabídka z výběrového řízení vyřazena.

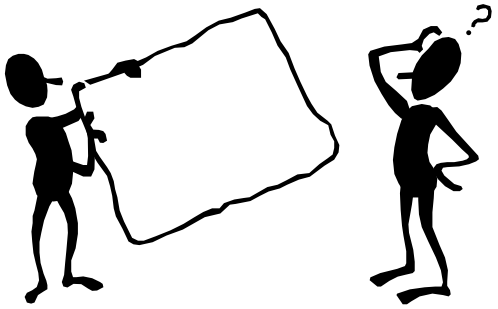

Zastupitelé podrobně prostudovali a prodiskutovali nabídku paní Doušové a na zasedání o nabídce informovali občany. Nabídka byla vyhodnocena jako vyhovující ve všech kritériích a **zastupitelé jednomyslně schválili uzavřít smlouvu na pronájem pivnice s paní Alexandrou Doušovou.** Dle informací paní Doušové **bude pivnice opět uvedena do provozu v pátek 10. května 2013.**

Digitalizace k. ú. Bačalky vs daň z nemovitostí

V období od 25. 4. do 10. 5. 2013 probíhá námitkové řízení k digitalizaci k. ú. Bačalky. V pondělí 29. 4. 2013 byla pracovnice KÚ paní Doležalová přítomna přímo v úřadovně, aby se i obtížně mobilní občané mohli seznámit se změnami, ke kterým na jejich nemovitostech dochází. Úřadovnu navštívilo skoro 50 občanů, takže zájem byl skutečně veliký. Protože se ne každému občanu podařilo zcela vysvětlit, jaké povinnosti digitalizace vlastníkům pozemků ukládá, dovolte tedy pro všechny zopakovat hlavní body:

Každý vlastník nemovitostí, u nichž došlo v souvislosti s digitalizací k. ú. **Bačalky** (Lično prozatím ne!) ke změně v čísle parcely, ve výměře či ke změně druhu pozemku, je povinen **v lednu 2014** (ne dříve!) **podat nové přiznání k dani z nemovitostí.** Kdo navštívil KÚ, obdržel pracovní verzi LV. Kdo ji nemá, bude mít možnost zhruba od poloviny června zjistit nový stav svých nemovitostí na internetových stránkách KN (www.cuzk.cz) nebo si bude muset opatřit nový LV. Na základě údajů v těchto dokladech potom sestaví nové přiznání k dani z nemovitostí ke stavu k 1. 1. 2014 a **tito vlastníci budou od r. 2014 sami za tyto pozemky platit daň.** Protože je to ještě daleko, včas občanům na konci roku ještě toto připomeneme. Další oblastí, které se digitalizace dotkne, jsou nájemní smlouvy, jež mají občané uzavřené se zemědělskými společnostmi. Je zapotřebí, aby občané ve vlastním zájmu kontaktovali tyto společnosti a sjednali si nové podmínky nájmu. **Dobrá rada** pro všechny, kteří vstoupí v jednání s těmito společnostmi: nebojte se, využijte příležitosti a požadujte zvýšení nájmu na úroveň obvyklou v r. 2013 a upravte si také výpovědní lhůtu, tj. zkraťte alespoň na max. 3 roky. Jedině tak si můžete zajistit relativně pružnou aktualizaci ceny nájmu – smlouvy na deset let jsou velmi neefektivní.

Apeluji na děti či příbuzné starších občanů, kteří již nejsou v takové kondici, aby byli schopni vše kolem digitalizace, nájemních smluv a daní zařídit, aby svým rodičům a příbuzným byli s touto administrativou nápomocni. V to pondělí při digitalizaci na úřadovně bylo leckdy skutečně velmi složité a někdy i smutné vše rozumně vysvětlit starému nedoslýchavému člověku, který se celý život snažil, aby dětem něco po sobě předal. A děti ani nemohly přijít jako doprovod a celé jednání usnadnit. Starší občané mají z každého jednání na úřadech obavy a kolikrát nespí několik nocí dopředu – nenechme je v tom napříště „plavat“. I my budeme jednou staří a oceníme každou pomocnou ruku.

Transformátor je už konečně náš

Po více než třičtvrtěročním jednání a dopisování jsme se dočkali kupní smlouvy na odkup transformátoru u Dupandy. Úřednický šiml se v této záležitosti skutečně vyřádil dosytnosti. Teď už zbývá jen zápis do KN a transformátor bude náš černé na bílém. Finanční dary, které byly na opravu v loňském roce od laskavých občanů poskytnuty ve výši více než Kč 18.000,-, budou použity na opravu střechy. Využívám této příležitosti a prosím o každý **dobrý nápad, jak v budoucnu transformátor využít** – ať už účelně nebo jen pro potěšení občanů a jako atrakci pro turisty. Kdo někdy navštívil Kryštofovo Údolí na Liberecku, jistě obdivoval jejich umělecky vyřešákovaný transformátor-orloj. Proč nemít něco podobného? Až teď budou naše místní moudré hlavinky meditovat v nově otevřené pivnici, může být transformátor jedním z témat k diskusi.

Strž pod pivnicí

Zastupitelstvo obce se velmi intenzivně věnuje přípravám na zatrubnění a zavezení strže pod pivnicí. Dokončuje se projektová dokumentace, v jednání je vykoupení pozemku od pana Ing. Hejla, stavební povolení a mnoho dalších nezbytných úkonů. K zavezení by bylo možné využít

zeminu získanou ze dna rybníka v Domousnicích, který je teď vypuštěný a čeká na vyčištění. Přesto zastupitelé hledají další možnosti, ze kterých by bylo možné získat i určitý profit, jež by snížil celkové náklady na akci. Návrhy občanů, kde získat materiál k zavezení s případným ziskem pro obec, jsou velmi vítány.

Nová paní účetní

Monika Smetanová z Libáně nastoupila do pracovního poměru od 1. 4. 2013. Její předchůdkyně paní Hosová ukončila spolupráci s naší obcí k poslednímu březnu. Spolu s novou paní účetní jsme spustili rovněž od 1. 4. 2013 nový účetní software, který bude lépe reagovat na neustále se zvyšující a měnící požadavky krajského úřadu a ministerstva financí. Pevně věřím, že přechod na nové účetnictví proběhne bez problémů a že paní Smetanová naskočí do rozjetého vlaku účetnictví 2013 jako srnka (je sportovkyně).

Dotace z úřadu práce

K poslednímu dubnu byl také ukončen pracovní poměr pana Vratíka Jirků. Při financování mzdových nákladů pana Jirků byla využívána dotace úřadu práce na vytvoření veřejně prospěšného pracovního místa. **Obec má možnost takovou dotaci získat opakovaně pro jiného svého zaměstnance, který je evidován jako uchazeč o zaměstnání.** Pokud bude mít někdo z občanů obce za těchto podmínek zájem pro obec pracovat, prosím, zastavte se na úřadovně. Jistě najdeme řešení výhodné pro obě strany.

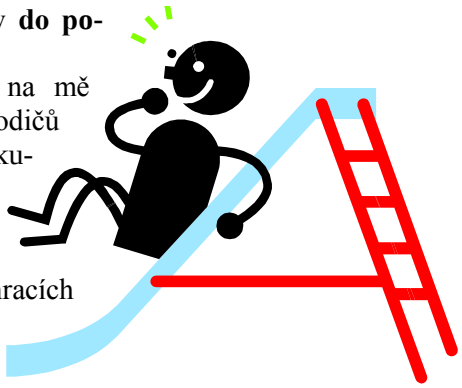
Očkování pejsků a kočiček

V jednání s paní MVDr. Švorcovou ze Starých Hradů je termín očkování psů, případně koček proti vzteklině či jiným nemocem. Naposledy proběhlo hromadné očkování v r. 2011. Protože byla použita vakcina s účinkem na dva roky, opakuje se očkování až letos. **Pravděpodobný termín očkování – konec května.** Stejně jako minule je paní doktorka velmi vstřícná a k těm z vás, kdo máte problémy dovléct pejska na stanoviště, nebo je pejsek méně společenský (tj. štěká, pere se a kouše), zajde paní doktorka až domů. K dispozici budou také léčiva na odčervení, „kapičky“ proti bleškám a hlavně klíšťatům a jistě i cenné rady. **Prosím zájemce o „domácí“ očkování, aby se přihlásili na úřadě do 20. května.** O přesném termínu budou občané včas informováni – už nyní ale můžete začít hledat **očkovací průkaz.**

Jak neposlat tatínky do polepšovny

V poslední době se na mě obrátili někteří z rodičů naší nízkopočetné skupiny malých dětí, aby obec pro tyto děti zařídila u pivnice alespoň několik hracích prvků (houpačku, prolézačku, pískoviště, skluzavku). Obec již třikrát žádala o dotaci na dětské hřiště (v hodnotě cca 450.000,--), pokaždé jsme byli z výběrového řízení vyřazeni. Zcela jistě jedním z důvodů je i nízký počet dětí předškolního a školního věku trvale žijících v obci. Znovu jsem studovala katalogy firem s hracími prvky, ale ceny a hlavně podmínky, za kterých lze takové prvky osadit (pro skluzavku a houpačku bychom museli mít zpracovanou tzv. dopadovou plochu) nám s ohledem na rozpočet takový luxus nedovolí. Jen houpačka, skluzavka, a několik autíček a slonů na pružině by nás bez montáže a bez dopadové plochy přišlo na Kč 114.000,--. Celkové náklady se vším všudy odhaduji na Kč 200.000,-- + náklady na pravidelné roční servisní prohlídky – bez nich totiž výrobce neručí za bezpečnost hracích prvků.

Bývalo na vesnici dobrým zvykem, že se do vybudování dětského hřiště zapojovali vždy sami tatínkové – když ne přímo, tak pod křídly hasičů nebo kdysi Svazu mládeže. Vybudovat pískoviště, stlouci k sobě pár trámů a nasypat do něho písek určitě není těžká práce. Pospojovat a ukotvit pár trámů na malou houpačku, ne moc vysokou, takovou, která ještě vloni u pivnice fungovala, jistě není těžká práce. Zorganizovat pro děti, ale třeba i pro dospěláky, sportovní odpoledne se vtipnými disciplínami – jistě není těžká práce. Bohužel musím konstatovat, milí tatínkové a dědečkové, že jste za ta léta blahobytu, který ve srovnání s dobou před 30 lety, skutečně zažíváme, odvykli tomu, co bývalo běžné: udělat zadarmo a ve svém volném čase něco pro radost dětí i radost svou. Za obec mohu závazně přislíbit zajištění finanční stránky – tj. financování materiálu, dopravy atd. Z vaší strany očekávám komplexní organizační zajištění a šikovné ruce. Samozřejmě je vítaná i pomoc maminek, jak přímá v terénu, tak nepřímá (psychický nátlak doma).

Takže **milí tatínkové, teď je řada na vás!**

Rozkvetlé a voňavé jarní dny vám všem jménem celého zastupitelstva přeje

Ing. Pavlína Kaprasová, starostka

JAK SE KALÍ KALY

Asi mnoho občanů naší obce si od konce loňského roku položilo otázku, kam že to jezdí několikrát týdně ty nákladďáky, co mají na korbě zvláštní černou hmotu. U některých občanů to v poslední době vyvolalo přímo vlnu emocí, která eskalovala nevybíravým slovním napadením řidiče takového vozidla.

Vážení občané, pokud se chcete dozvědět, co se opravdu děje v obci nebo v její blízkosti, přijďte se zeptat do úřadovny. Bude-li to v našich možnostech, podáme vám relevantní informace, které máme k dispozici – třeba zrovna o tom, co se skládkuje na asfaltovém platu za bývalým areálem JZD (u Křižánku).

Zemědělská společnost První zemědělská Záhornice, a.s. využívá uvedené plato k uložení stabilizovaných certifikovaných kalů z ČOV. Tyto kaly jsou v dalším procesu smíchány s vápnem a takto upravené se používají ke hnojení. Pozemek, na kterém se plato nachází, je ve vlastnictví obce. Plato samotné dosud zůstává majetkem bývalého JZD v likvidaci. Záhorničtí plato využívají ke skládkování kalu na základě povolení Vodoprávního úřadu v Jičíně. K tomu byl pro toto plato vyhotoven tzv. havarijní plán, ke kterému měla možnost vyjádřit se i naše obec. Osobně jsem Vodoprávní úřad navštívila, seznámila se s uvedeným dokumentem, s paní místostarostkou jsme provedly místní šetření přímo v terénu, pořídily jsme fotodokumentaci a za obec jsme zaslaly připomínky a návrhy, za jakých obec souhlasí se skládkováním kalů. Přestože je toto vysvětlení, myslím, dostačující, požádali jsme zástupce PZZ a.s. pana Cháru, zda by nemohl zaslat do Pramínku podrobnější informaci o složení a využití kalů z ČOV. Článek z internetu, který se zabývá touto problematikou, si dovolujeme pro vaši informaci otisknout.

Ing. Pavlína Kaprasová, starostka

Využití čistírenských kalů na zemědělské půdě

V naší republice se produkuje velké množství čistírenských kalů. Jejich značná část, ne-li přímo většina z nich, nachází své uplatnění jako zdroj organického hnojení na zemědělské půdě, což je z mnoha důvodů jeden z nejrozumnějších způsobů jejich využití. Podle současné legislativy je nutno respektovat dva zásadní předpisy, které jasně definují, za jakých podmínek a na jaké pozemky lze čistírenské kaly aplikovat. Těmito předpisy jsou: Zákon č. 185/01 Sb. o odpadech a vyhláška MŽP č. 383/2001 Sb. o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě.

V praxi je prokázáno, že odvodněné stabilizované kaly (myšleno anaerobně mezofilně nebo termofilně zpracované) z komunálních čistíren odpadních vod (ČOV) jsou plnohodnotným a rostlinami okamžitě a ochotně přijímaným hnojivem. Některé druhy rostlin jsou dokonce schopny normálně růst přímo v čerstvých odvodněných koncentrovaných kalech bez přídavku zeminy, například rajčata, křídlatka ap. Což je jeden z důkazů neexistence jejich ekotoxikologických vlastností, s kterýmžto názorem je možné se také setkat. Po smíchání kalů se zeminou v poměru asi 1 : 1 (objemově) lze ve směsi pěstovat veškeré pokojové rostliny i užitkové plodiny. Z vyzkoušených asi třiceti rostlin všechny reagovaly velice pozitivně. Z toho lze vyvodit závěr, že ve vztahu k hnojeným rostlinám není nutné stabilizované kaly nijak upravovat a zbytečně tím prodražovat jejich využívání jako účinného hnojiva.

Co se případné mikrobiologické závadnosti týká, zde je nutno uvést, že mikrobiologické rozbory na vybrané rizikové patogeny, jako jsou např. bakterie Salmonela či koliformní bakterie, jsou pravidelně zadávány certifikovaným laboratořím. Četnost těchto analýz a nutnost jejich zpracovaní pro původce kalů (ČOV) je dána zákonem. Je tak garantováno, že na zemědělskou půdu se nedostane z hlediska mikrobiologického potenciálně závadný materiál. Na tomto místě je vhodné se zmínit o skutečnosti, že při aplikaci dnes běžně využívaných statkových hnojiv, jako jsou hnůj, kejda a močůvka si naopak nedělá nikdo žádné vrásky s tím, jaké nebezpečí to pro přírodu představuje. Tato hnojiva jsou v porovnání se stabilizovaným odvodněným kalem mikrobiologicky značně kontaminovaná a přesto se běžně a bez zjevných problémů od pra-

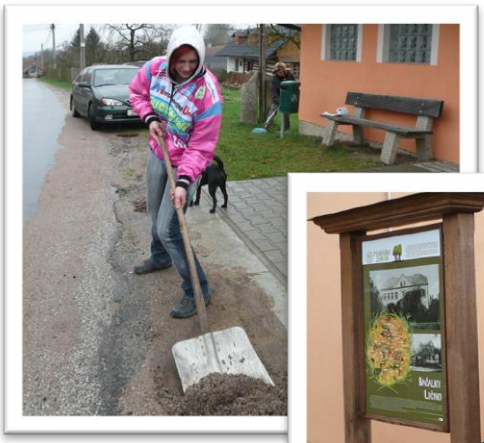
dávna až po dnešek v zemědělství používají. Je totiž opět zcela evidentně prokázáno, že během několika dní po aplikaci hnoje, kejdy příp. i kalů na pole drtivá většina původního mikrobiologického znečištění zahyne působením světla, ultrafialového záření, radikálním snížením vlhkosti, působením půdní mikroflóry, enzymů atd. Stejně jako je tomu u mikrobiologické nezávadnosti, také obsah těžkých kovů v kalech je velmi pečlivě monitorován. Na zemědělskou půdu se tak může dostat pouze kal, který je svým podlimitním obsahem vybraných rizikových prvků dle zákona č. 185/01 Sb. o odpadech a vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb. způsobilý k tzv. přímé aplikaci. Kaly, které svým obsahem rizikových prvků nevyhovují výše zmíněným předpisům, nachází uplatnění v kompostárnách, na komunálních skládkách, případně jako palivo v cementárnách. Bohužel tam však někdy končí i kaly, které jsou naprosto nezávadné a pro naše zemědělce lačnících po zdroji organiky doslova "Božím požehnáním".

JARNÍ ÚKLID BAČALSKÝ

V sobotu 20. dubna jsme se opět sešli na první jarní brigádě. I když počasí nebylo zrovna přívětivé, přesto účast byla podobná, jako v letech předcházejících, zvláště když přičteme ty, kteří uklízeli již týden předem. Pár fotek dokresluje a poděkování patří všem zúčastněným, neboť za nimi zůstala naše vesnička pěkná, uklizená. Jakmile plně rozkvetou meruňky, třešně a zlatý déšť či šeříky, bude i krásná.

A. Varhanová

ČARODKY NA VODĚ

Komentář najdete na titulní straně.

OKÉNKO DO MINULOSTI

Krátké zamyšlení se vzpomínkou

V Pramínku č. 33 byla, v souvislosti s výročím narození prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka, uvedena také zmínka o souvislostech, které byly součástí vojenských odvodů. Od poloviny padesátých let minulého století byly odvody branců organizovány centrální v Jičíně, tedy v místě okresní vojenské správy. Při této příležitosti si místní branci ročníků 1941 a 1942 vždy 12. dubna (v den jejich odvodu) mohou připomenout let prvního člověka do vesmíru – J. A. Gagarina 12 dubna 1961.

Tak takhle by býval mohl vzpomínat na svůj vojenský odvod i náš kamarád pan Jaroslav Havelka, kdyby mu vojna nevzala život. Narodil se jako jediný syn manželům Václavu a Blaženě Havelkovým, Bačalky č.p. 57, a to na Štědrý den 24. prosince 1938. Po ukončení povinné školní docházky se vyučil zednickému řemeslu a plánoval spolu se svým otcem, také zedníkem, stavět obydlí pro sebe i další mladé lidi. Po odvodu nastoupil v říjnu 1958 základní vojenskou službu u západočeské posádky. Ale v polovině prázdnin roku 1959 měl úraz, na jehož následky asi po deseti dnech zemřel. Konal se vojenský pohřeb,

kterého se zúčastnili, jak vojáci posádky u které sloužil, tak i vojáci z jičínské posádky.

Na poslední cestě vesnicí – od rodinného domku na hřbitov – ho doprovázela vojenská hudba. Všichni mladí z vesnice se s ním přišli rozloučit jako mládenci a družičky. Samozřejmě ve smutečním průvodu byl i ženich s nevěstou (F.Vojtíšek a L.Rampasová) a černá nevěsta, jak to bylo zvykem při posledním rozloučení s mladým svobodným člověkem. Nutno připomenout, že

se tohoto posledního rozloučení s mladým člověkem - vojákem přišlo rozloučit i 6 párů mládenců a družiček ze sousední obce Veselice.

Místních občanů, ale i lidí z okolních obcí, přišlo nepočítaně. Takhle se tedy konal jediný vojenský pohřeb v roce 1959 našeho kamaráda – vojáka.

To byla má tichá vzpomínka na Jarku – vojáka – který se z výkonu základní vojenské služby nikdy nevrátil.

František Vojtíšek

ŠKOLA LÁSKY V RODINĚ

6) Každé početí dítěte je aktem lásky

Dítě přichází, aby v nás naplnilo naši schopnost milovat a být milován. Ten nejzákladnější rozměr člověka. Toto přijetí sebe navzájem je teprve tehdy úplné, jeli bezpodmínečné. To znamená, milujeme i tehdy, když není situace ideální, okolnosti jsou zcela jiné, než jsme si představovali. To vše patří k životu, neboť i život je dobré přijímat bezpodmínečně. Láska k druhému začíná láskou k sobě, když umím mít rád sebe, umím mít rád i druhé.

Co takhle říci každé ráno: „ Zdeničko, i přesto, že jsi tak tlustá, tě mám ráda. Mám se ráda.“ Takové bezpodmínečné přijetí sebe sama řeší většina lidí. Její kořen spočívá ve výchově, která se předává z generace na generaci. „Budu Tě milovat, když.... budeš dokonalá… apod.“ Poukazuje to na velmi zásadní věc - že bezpodmínečné přijetí sebe sama otvírá cestu k bezpodmínečné lásce k druhým lidem. Vidíme dobro i nedostatky, a přesto dokážeme milovat.

Pokud naše přijetí sebe sama není úplné a všímáme si víc negativních věcí než dobrých, zkusme se na sebe podívat jako na nejkrásnější narozeninový dárek. Udělejme si čas na to, abychom si byli více vědomi svých talentů, dobra, které přinášíme druhým lidem.

Příště: Potřebujeme se usmířit s rodiči a proč?

Mgr. Martina Hanáčková, lektorka, poradenství
http://www.studiostastnychdeti.cz
Autorka je vnučkou bačalského rodu Jirovcových, čp.29 , za svobodna Podzimková, na Bačalkách trávila celé své krásné dětství.

MÁJOVÝ ČAS

Pokračování z titulní strany…

Učitelé nás stále nabádají k vyrovnání řad a držet krok. Pochoduje celá škola, od prvňáků až po osmáky. Od třetí třídy jdou oblečeni v pionýrském kroji. Za chvíli je nám tepleji. Sluníčko už svítí pořádně.

Autorka v kroji uprostřed skupinky při prvomájovém průvodu v Lysé nad Labem 10let po té, co píše ve vzpomínkách, v roce 1963.

Jde se od školy hlavní třídou k nádraží, kde se průvod otáčí do smyčky, a stejnou ulicí se vracíme k náměstí. Tím, jak se míjíme se začátkem průvodu v jedné ulici, si můžeme prohlédnout všechny zúčastněné a to se mi líbí. Mám ráda pohled na alegorické vozy, korby aut a vyzdobené valníky za traktory. Toto obstarávají zemědělská družstva z okolních vesnic. Některé skupiny dospělých i dětí jdou v různých uniformách, třeba hasiči, nádražáci, veřejná bezpečnost. Různé spolky v českých krojích, divadelní, baráčnický. Každý má v ruce mávátko, praporek nebo větvičku s kvítky z krepového papíru. Ulice jsou vyzdobeny obrazy, girlandami, prapory a jinými vymoženostmi. Každé okno domů musí být ozdobeno. Na náměstí se podle pokynů pořadatelů řadíme čelem k tribuně. Tak tohle bude nuda. Nejdříve prohlédnout celé náměstí, pokud přes transparenty s budovatelskými hesly vůbec někam vidíme. Pokouším se odhadnout, kde jsou asi rodiče s bráchou. Ten půjde do školy až za rok. Nejvíce vidím vlajky různých států a obrazy státníků. Řečníci mluví a mluví a my se začínáme nudit a vyrušovat. Soudružka učitelka nás stále napomíná, nejvíce kluky. Když hrají hymny, musíme stát v pozoru. Pionýři k tomu ještě salutují. Sice se těším, až budu pionýrka, ale myslím si, že při dlouhém salutování asi bolí ruka.

No a pak už snad bude rozchod a budu moci najít rodiče a jít domů na oběd. Těším se na odpoledne. Je docela hezky a to se půjde na procházku městem do zámecké zahrady. Tam totiž bývá sváteční představení na otevřeném jevišti. Všude hraje hudba. Vystupují v účinkování i starší žáci z naší školy, různé kroužky a spolky. Hlavně divadelní a jezdí sem i známí herci a zpěváci z Prahy. Po představení se procházíme po cestičkách. Je tu hodně soch, trochu bludiště ze stromových porostů. Nejraději koukám po rozkvetlých stromech. Táta nás vždy fotí. Je to jeho záliba. V ulici od náměstí k nádraží je staré kloboučnictví. Majitelka je starší paní s dcerou, která je asi psychicky nemocná. V neděli a ve svátky sedávají před obchodem a zdraví kolemjdoucí. Když nás zdraví, tak vždy říká: "Dobrý den, pane štábní strážmistře a dobrý den milostivá". Také pozdravíme a já s bráchou se uchichtáváme. Připadá mi to legrační a staromódní. Tatínek si vždy povzdychne: „Jo včera, je včera."

Je to vše nějak podobné těm jejich kloboukům a hučkám ve výloze. Ještě si chvíli hrajeme venku s kamarády, prý už máme šaty stejně zmazané, říká maminka. Našimi hracími společníky na ulici jsou švihadla, balon, kuličky na cvrkání. Jak málo stačí k dětské radosti.

Johana

OKÉNKO DO MINULOSTI

Jak ten čas letí

Jaro je tady. Léto se rychle překulí a nastartuje opět podzim. Co s ním? Dám jednu radu pro všechny občany a chalupáře.

Bývalo kdysi mnoho školních akcí, za fungování v období dřívější obecní školy. Mezi jiné patřila i výstava pěstitelů odrůd stromů i ze stromů samorostů. To byl snad každý místní občan. Neboť u svého domku vlastnil zahrádku, třeba i s jedním ovocným stromem. Ve škole se při vyučování zrodil nápad uspořádat výstavku těchto plodů. Ta byla tehdy spojena s návštěvou a prohlídkou školy a různých prací dětí. Měla velký zájem u místní veřejnosti. To také proto, že každý mohl být vystavovatelem, i když neznal jeho druh či jaké si pláně. Ještě i já pamatuji a opatruji jeden talířek z té doby, na němž bylo po třech plodech vystaveného vzorku ovoce. Většinou jablek a hrušek někdy i jiného, po školních lavičkách a něčím dekorováno. Tatínek jeden talířek ve školní skříni uschoval na památku. Já na něj náhodou přišla a opatruji ho dodnes. Ovoce pak bylo vyhodnoceno porotou a udělena cena. Ovšem jen symbolická. Výherce dostal košík se všemi druhy výpěstků. Po výstavě si ovoce rozebraly děti. I takto byl zdejší školní život presentován. Vzpomínám na něj ráda. I toto bylo zde součástí školního vyučování a vštěpování vědomostí, tolik potřebných pro děti. I když to bylo jen ovoce.

J. Hazdrová

Takováto úroda by se na Bačalkách jistě také našla a možná bychom se divili, co nám tu roste za pochutiny. Těm ze supermarketů by jistě dobře konkurovaly.

KŘIŠŤÁLOVÁ STUDÁNKA

Znám křišťálovou studánku,
kde nejhlubší je les,
tam roste tmavé kapradí
a vůkol rudý vřes.

Tam ptáci, laně chodí pít
pod javorový kmen,
ti ptáci za dne bílého,
ty laně v noci jen.

Když usnou lesy hluboké
a kolem ticho jest,
a nebesa i studánka
jsou plny zlatých hvězd.

Josef Václav Sládek
Lesní studánka
Zvony a zvonky (1894)

Ano, ano, tak to bylo, ale jaké je to dnes?

Křišťálová studánka je zamořena chemikáliemi z různých postřiků jež prosakují zeminou.

Hluboký les zmizel a zůstaly po něm jen řídké paseky s tlejícími polomy.

Kapradí a vřes neunesly postřiky proti škodlivé zvěři a o vánocích zásahy zlodějů.

Laně nejsou u studánky k vidění ani v noci, neboť zloději dříví i stromů je plaší.

Hluboké lesy nemohou spáti pro zvuky motorů automobilů, které každou noc projíždějí po vozovkách uvnitř lesa.

A hvězdy jsou zastíněny elektrickým osvětlením na vysokých sloupech s moderními zářivkami. Kolik dnes v noci uvidíte třpytících se hvězd nad svou hlavou?

Zamyslete se a srovnávejte toto dění s básničkou, kterou znáte všichni jistě ještě ze školních let.

J. Hazdrová

KORÁLKOVÁNÍ U MARUŠKY

Zastesklo se nám po tvoření z korálků, počasí ještě nepřálo práci na zahradě, a tak jsme se 23. 3. sešli u Marušky Zelerové. Kuchyň s obývákem jsme zcela zaplnili, měli k dispozici rozmanité zásoby korálků paní domácí. Ta měla nejvíce napilno, protože jako obvykle řada z nás zjistila, že tato titěrná činnost vyžaduje dost trpělivosti a hojně jsme využívali její pomoci. Nicméně všichni se snažili a vznikla spousta hezkých výrobků. Někteří však odešli dříve, a tak na fotografii nejsou všechna dílka zachycena. Přijďte se příště připojit.

J. Rukavičková

K ZAMYŠLENÍ

1. Valná většina obyvatel preferuje zábavu před prací.
2. Tradiční role otců jako živitelů rodiny je zpochybňována, množí se rozvrácené vztahy a svobodně žijící matky bez otců.
3. Senioři jsou zanedbávání. Lidé pečují o domácí mazlíčky více než o svoje staré rodiče.
4. Literatura a umění se stávají bezduchým. Vytváří se planá zábava za každou cenu. Takzvaná umělecká díla jsou ošklivá, nevkusná, nic neříkající, ale přesto za ně bohatí zaplatí horentní sumy.
6. Čestná vojenská služba vlasti je odmítána, zpochybňována vysmívána a posléze zákonem zrušena. Armádu tvoří nájemní žoldnéři.
7. Lidé pilně pracující jsou zesměšňováni a jako vzor se staví prázdní pokrytci, populisté, pochybní umělci a tak zvané celebrity.
8. Daňové zatížení obyvatelstva stále roste a stát přerozděluje neúměrně vysoké částky. Lidé se nebojí nepracovat, protože stát se o ně vždy nějak postará.
9. Úroveň vzdělání rapidně klesá.
10. Státní dluh roste do nikdy nesplatitelné výše.
11. Přestává se vyrábět a pěstovat, protože výroba doma je moc drahá a potraviny a výrobky se dovážejí ze satelitních zemí.
12. Kdo se dostal do pozice, kde může ze státního krást, většinou tak činí. Postižitelnost těchto zločinů je velmi malá.
13. Početí a výchova dětí je vnímáno jako obtěžující a dětí se rodí stále méně.
14. Léty osvědčené mechanizmy, chránící poctivé před podvodníky, náhle selhávají.
15. Veřejné funkce se stávají předmětem kořisti, zisku, udělují se za úplatky, a kdo je získal, chce z nich kořistit, aby se mu vložený úplatek několikanásobně vrátil.
16. Staletími předků prověřené hodnoty - jako je čest, smysl pro povinnost, zodpovědnost, nadšení pro práci, pro dobročinnost, zápal pro věci veřejné, jsou vysmívány a zesměšňovány.
17. Šíří se cynismus.
18. Šíří se plýtvání, nestřídmost, znevažování znalostí, dovednosti a poctivé práce.
19. Do země přichází velké množství cizinců.
20. Politikové nadbíhají iluzi, která si vynucuje zábavu a státní podpory (chléb a hry)
21. Občané stále na všechno nadávají.

Tolik Edward Gibbon v roce 1775 o pádu Velké říše římské.

KRÁLÍCI – III. DÍL

Holka nebo kluk?

A je to tady! Naše králičí novoroční miminka již vyrostla natolik, že začínáme mít obavu, aby jejich bratrská a sesterská láska nepřerostla v daleko silnější cit, nedej bože s následkem. Na to mají ještě dost času!

U lidí se dneska ví už předem, jestli se narodí holka nebo kluk. U pejsků se to ví hned po narození. Ale u králíků?

Tam je to trošku složitější. Tam musí přijít zkušený chovatel, podívá se a vidí. Proto bez rozdílu pohlaví musí na gynekologickou prohlídku všichni, kluci i holky. Štěstí, že se při takové preventivní prohlídce neplatí registrační třicetikorunové poplatky. To bychom s chovem králíků přišli na buben. Rolí lékařů jsme se tedy ujali my - zachránci svobodných matek – Zajdy a Majdy. Kde těm je konec!

Připravit nezbytný zdravotnický materiál - rukavice (aby mě nepodrápali), lékařský oděv (pracovní zástěru) a teď už je jen odchytit. Někdy je to i nadlidský sportovní a akrobatický výkon, neboť si musím stoupnout do spodního kotce a tělo i s hlavou zkroutit zase do horního kotce a chytat. Když jsem s králíky začínala, přiznám se, občas jsem nepoznala, co je kluk a co holka. Rozdělovala jsem tedy králíky podle toho, že si byli v intimní oblasti podobní, že „to“ vypadalo stejně. I dnes jsem leckdy na pochybách, a tak po čase – v pochybnostech - gynekologickou prohlídku zopakuji.

Tak a je to: máme celkem pět kluků a čtyři holky. Kluci dostali nový domov, holčičky zůstaly ve svém. S radostí pozorují přes pletivo králíkárny, jak se konečně zazelenala tráva, rozkvetly pampelišky, poslouchají kukačku z nedalekého lesa a užívají si sladkého nicnedělání – jen pěkně papají, odpočívají, spokojeně přibírají na váze, neřeší spory o velvyslaneckých postech či odvolání státní zástupkyně, zkrátka - těší se z každého nového dne. Vždyť nikdo z nich nezná dne ani hodiny. Což si z nich vzít alespoň v něčem příklad, vážení čtenáři.

Pavla Kaprasová

KULTURA NA DOTEK

13. ročník hudebního festivalu Libáňský hudební máj – Foerstrovy dny zahájen

Do třináctého ročníku svého života vstoupil 4. května Libáňský hudební máj. Zahajovací koncert v kostele sv. Ducha, při kterém v barokním chrámu zazněly pod rukama významného varhaníka Aleše Bárty v celé své kráse třísetleté varhany a andělský hlas trubky Miroslava Kejmara, se zcela jistě zařadí k tomu nejlepšímu, co festival v posledních letech divákům nabídnul.

Určitě zaujme i další z koncertů, žánrově zcela odlišný: **v sobotu 18. května od 18.00 hodin** si můžete zaswingovat či zavzpomínat na zlatá léta divadla Rokoko a Semafor spolu se stálicí populární hudby **Evou Pilarovou.** Lístky jsou v prodeji v drogerii paní Petříčkové na náměstí v Libáni nebo přímo před koncertem.

Foerstrovy Osenice

Jako každým rokem i letos se první sobotu měsíce června (tentokrát to tedy vychází na **1. červen**) koná v osenickém kostele přehlídka pěveckých sborů Foerstrovy Osenice. Kantorský rod Foerstrů působil v osenické škole a na kůru osenického kostela po tři generace a zapsal se do kulturní historie Osenic a celého Jičínska vůbec nesmazatelnou stopou. Kromě sborového zpěvu **v kostele, jehož vitrážová okna nemají široko daleko konkurenci a určitě stojí za prohlídku,** vás zcela jistě osloví i vlídné a velmi přátelské přijetí organizátorů, kteří pro návštěvníky tradičně chystají na uvítanou vynikající domácí koláče.

V dnešní době má každý procestovaný celý svět, ale nejbližší okolí bývá často opomíjeno. Zajeďte si první červnovou sobotu do Osenic a poslechněte si chrámový zpěv, navštivte **Památník rodiny Foerstrů,** projděte se až ke **sv. Salvátoru** – unikátně vytvořeným barokním božím mukám - a zahleďte se do svěže zelených vlnících se velkých širých lánů. Takových, o nichž J. B. Foerster skládal své skladby.

Za o. p. s. Foerstrovy dny Pavla Kaprasová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci květnu a červnu slaví svá významná životní jubilea tito naši spoluobčané:

Varhan	Jindřich
Čermák	Jiří
Rukavička	Tomáš j.
Pelantová	Radka
Zavřel	Marek
Šoltysová	Blažena
Radušek	Josef
Čermáková	Monika

Redakce Pramínku přeje všem hezkou oslavu svého výročí, radostný a naplněný život.

OPĚT OTEVŘENO!

Od pátku 10. 5. 2013 se na Vás těší
noví provozovatelé Saša a Leona.

3. BAČALSKÁ KLOBOUKOVÁ SLAVNOST

Oprašte klobouky, třeba vyschlými pomlázkami, nablýskejte bižuterii nebo zajděte k Marušce, protože v sobotu 22. 6. 2013 se koná 3. bačalská klobouková slavnost.

Obsah tohoto čísla:

Velikonoční vejce v kulichu	1. str.
Čarodky na vodě	1. str.
Májový čas	1. a 7. str.
Aktuálně z úřadovny	2 - 3. str.
Jak se kalí kaly	4. str.
Jarní úklid bačalský	5. str.
Okénko do minulosti – Vojenský pohřeb, *F.Vojtíšek*	6. str.
Škola lásky v rodině – *Mgr. Martina Hanáčková*	6. str.
Okénko do minulosti – Jak ten čas letí, *J.Hazdrová*	7. str.
Křišťálová studánka - *J.Hazdrová*	8. str.
Korálkování u Marušky	8. str.
K zamyšlení	8. str.
Králíci III.díl	9. str.
Kultura na dotek	9. str.
Společenská kronika	9. str.
Pozvánky místní	10. str.

Toto číslo vychází 7. 5. 2013. Příští vydání Pramínku plánujeme na 14. 6. 2013. Výtisk je zveřejněn na internetových stránkách obce www.bacalky.cz.
Měsíčník/dvouměsíčník. Vydáván na Bačalkách. Vydavatel: Občanské sdružení Občané Bačalek a Lična, Bačalky 97, 507 23 Libáň, IČ: 22890874. Evidenční číslo registrace periodika: MK ČR E 20239.
Tento výtisk připravili: Alena Varhanová, Kaprasová Pavlína, Rukavičková Jitka, Slávek Zeler. Dopisovatelé jsou uvedeni pod příspěvky. Za obsahovou stránku příspěvků ručí autor. *Ve společenské kronice zveřejňujeme jména těch, kteří v daném měsíci oslaví „kulaté či půlkulaté" výročí a těch, kteří jdou životem již déle než 70 let. Pokud si nepřejete být uvedeni, sdělte to prosím redakci.* Korektury: redakce Pramínku. Grafická úprava: A. Varhanová, J. Rukavičková. Tisk: p. Čermák. Výtisk je zdarma.
Roznášku zajišťují: S. Zeler, S. Hodboď, J. Rukavičková. **S náměty a připomínkami** se obracejte na kohokoliv z naší redakční skupiny nebo posílejte na email praminek.bacalky@seznam.cz, či vhoďte do schránky Pramínku u pivnice na Bačalkách nebo na plotě bývalého obecního úřadu u stanoviště kontejnerů na rozhraní obcí Bačalky-Lično.
Na tisk Pramínku přispěli: Urbancovi 200Kč, K.K. 200Kč, Doškářovi 100Kč, Podhajský Vladimír 200Kč, manželé Klackovi 500Kč, manželé Chaloupkovi 250Kč, Šoltysová Blažena 300Kč, p.Limr 200Kč, p.Branná 200Kč, Podzimkovi 700Kč, Šulcovi Lično 200Kč, Polanecký František 200Kč, p.Hodboď 200Kč. **Děkujeme za spolupráci a podporu. Vítáme vaše příspěvky, náměty a připomínky, aby Pramínek byl přínosem pro nás pro všechny.**